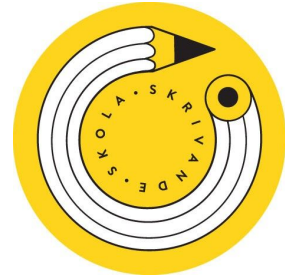

Skribentens checklista - första nivån

- Jag har formulerat en egen rubrik, ifall uppgiften frågar efter en sådan.
- Jag har delat in texten i stycken. Nytt stycke visar att jag börjar på något nytt i texten.
- Jag skriver i fullständiga meningar, inte i punkter. Varje mening börjar med stor bokstav och slutar med stort skiljetecken, alltså punkt, frågetecken eller utropstecken.
- Jag använder liten och stor bokstav på korrekt sätt. Det heter Annika, Helsingfors, Vasabladet men måndag, januari och riksdagen.
- Jag kontrollerar att stavningen är korrekt och litar inte på stavningskontrollen. Jag använder inte blandspråk och mixar ord i svenskan, finskan eller engelskan. Jag använder inte heller talspråk som slang och dialekt.
- Jag använder ämnesspecifika ord och begrepp.

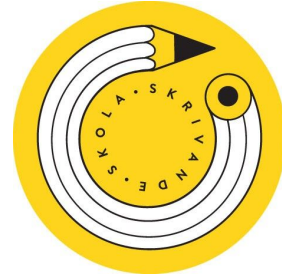

Skribentens checklista - andra nivån

- Min rubrik har kontakt med lärarens uppgift och min egen text. Ett tips är att plocka nyckelord ur uppgift och text, få dem att smälta samman.
- Min text motsvarar genren, alltså det syns att jag har tänkt på form och innehåll för en genre. Ett tips är att läsa modelltexter för att få en bild av typiska drag och stilmedel för en viss typ av text. Genrerna är många men kan vara rapport, essäsvår, recension, sammandrag, novell, dikt med mera. Om jag använder bilder, så har varje bild koppling till texten.
- Jag har tänkt på textbindning, alltså att texten hänger ihop som helhet. Förutom rubrik har texten inledning, avhandling och avslutning. Textens stycken följer logiskt på varandra. Jag binder också ihop rubrik, inledning och avslutning med varandra på ett sätt som lyfter texten.
- Med formuleringar, ordval och språkstil visar jag att jag är medveten om textens sammanhang. Jag tar också väl hand om min läsare. Det märks att jag bemödar mig om att förklara så att texten blir begriplig för en utomstående läsare som kanske inte behärskar ämnet lika väl.
- Jag tänker på tilltalet i texten. Jag använder jag om mig själv, men jaget syns i lämpliga doser. Jag undviker att blanda in för många pronomen som du, vi, ni, de och tänker på vilka konsekvenser ett visst pronomen får för texten. Jag avstår så långt som möjligt från ett betydelselöst man.
- Jag visar på ett rikt och varierat språk. Jag varierar ordvalen, skapar tempo och rytm med långa och korta meningar. Att använda idiom och olika stilmedel är tecken på ett rikt språk. Texten utstrålar skriviver och att det är roligt att skriva.

Varför behöver du en checklista?

Innan du lämnar in en text till din lärare, så är det klokt att kolla upp att texten håller. Det är en självklarhet att du som skribent bearbetar och korrigerar din text, innan den kan ses som klar. Bearbetning lönar sig alltid.

Titta först på layoutmallen och försäkra dig om att du kommit ihåg alla detaljer. Ta för vana att följa den från början så sparar du in på redigeringsarbetet.

Läs alltid igenom din text flera varv. I en text du hållit på med länge är det lätt hänt att du blir blind för slarvfel och tankehopp. Ett tips är att läsa igenom texten högt. Där du stannar upp eller inte kommer vidare, så finns det ofta något problem. Titta närmare på de platserna. Ett annat knep är att printa ut texten och korrekturläsa med pennan i hand. Du kan också be någon annan läsa texten.

Här ovan följer två checklistor att pricka av. Den första nivån innehåller de absolut viktigaste grundkraven på en text. Dem ska du inte missa! Den andra nivån riktar sig till dig som siktar längre med skrivandet. Du som vill ta ditt skrivande till nästa nivå ska också satsa på den andra nivån.

“Det är ytan, inte innehållet, som ska fram. Underskatta aldrig ytan, ytan är det som syns, det är från ytan som texten kommer att läsas, utan yta, inget djup.”

Bodil Malmsten om bearbetning av text i *Så gör jag. Konsten att skriva* (2012)